

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynti vakuutusosoikeudessa on maksutonta. Jos muutoksenhakija käyttää asiamiestä tai avustajaa, hän on kuitenkin velvollinen maksamaan tälle palkkion. Vastapuolena oleva laitos voidaan vaatimuksesta velvoittaa korvaamaan muutoksenhakijalle asiassa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos muutoksenhakijan asiassa esittämät vaatimukset hyväksytään.

Oikeusapu

Henkilölle voidaan muun muassa taloudellista asemaa koskevien edellytysten täytyessä myöntää oikeusapua vakuutusosoikeudessa käsiteltävää asiaa varten. Tällöin oikeudenkäyntikulut maksetaan valtion varoista joko kokonaisuudessaan tai osittain. Oikeusapua haetaan oikeusaputoimistolta.

Lisätietoa vakuutusosoikeuden verkkosivuilla

Lisätietoa vakuutusosoikeuden toiminnasta on vakuutusosoikeuden verkkosivuilla osoitteessa www.oikeus.fi/vakuutusosoikeus

Vakuutusosoikeuden yhteystiedot

Postiosoite: PL 338, 00121 Helsinki

Käyntiosoite: Lönnrotinkatu 18, 00120 Helsinki

Puhelinnumeroita:

vaihde: 0100 86330 (paikallisverkko- tai matkapuhelumuksu)

vaihde: 010 364 3200, kirjaamo: 010 364 3210

(matkapuhelimesta 8,28 snt / puhelu ja 17,04 snt / min.

lankapuhelimesta 8,28 snt / puhelu ja 5,95 snt / min.)

Telekopio: 010 364 3100

Sähköposti: vakuutusosoikeus@oikeus.fi

ASIAN KÄSITTELY VAKUUTUSOIKEUDESSA

Vakuutusosoikeus on riippumaton ja puolueeton erityistuomioistuin, jossa käsitellään erilaisia toimeentuloturva-asioita.

Vakuutusosoikeudessa käsiteltävät asiat koskevat muun muassa henkilön oikeutta työeläkkeeseen, kansaneläkkeeseen, työttömyysetuuteen, palkkaturvaan, asumistukeen, opintotukeen, Kansaneläkelaitoksen maksamiin vammaisetuuksiin, sairausvakuutuslain mukaiseen etuuteen, kuntoutukseen sekä oikeutta korvaukseen työtapa- turman, ammattitaudin, rikosvahingon, sotilasvamman tai sotilasta- turman perusteella.

Vakuutusosoikeuden toimintaa johtaa ylituomari. Vakuutusosoikeus on jakaantunut kolmeen osastoon, joita johtavat laamannit. Asioiden ratkaisemiseen osallistuvat ylituomarin ja laamannien lisäksi vakuutusosoikeustuomarit, asessorit, vakuutusosoikeussihteerit, lääkärijäsenet ja asiantuntijajäsenet. Lääkärijäsenet ja asiantuntijajäsenet ovat valtioneuvoston näihin sivutoimisiin tehtäviin määräämiä riippumattomia ja puolueettomia henkilöitä.

Asian käsittelyvaiheet

Asia kirjataan vireilletulleeksi vakuutusosoikeuden kirjaamossa. Tämän jälkeen notaari suorittaa asian esivalmistelun. Valmistellut asiat jaetaan esittelijälle pääsääntöisesti vireilletuloajan mukaisessa järjestyksessä. Esittelijä laatii asiakirja-aineiston perusteella esittelymuistion sekä päätösluonnoksen. Oikeuden jäsenet perehtyvät tämän jälkeen asiaan kukin vuorollaan. Kun oikeuden puheenjohtaja katsoo, että asia on ratkaistavissa, hän määrää sen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi istunnossa.

Ratkaisukokoonpanot

Asian ratkaisemiseen osallistuu asiaryhmästä ja -lajista riippuen yleensä kolme tai viisi jäsentä. Asiat ratkaistaan istunnossa esittelijän esittelystä. Lainopillisissa asioissa ratkaisukokoonpanoon kuuluu puheenjohtajan lisäksi kaksi lakimiesjäsentä, joista toinen on vakuutusosoikeustuomari ja toinen asian esittelijä. Mikäli lääketieteellinen selvitys voi vaikuttaa asian ratkaisuun, asian ratkaisemiseen osallistuvana jäsenenä on esittelijän sijasta lääkärijäsen. Työeläke-, tapaturmavakuutus-, työttömyysturva-, palkkaturva- ja sotilasvamma-asioiden ratkaisemiseen osallistuu lisäksi kaksi valtioneuvoston tähän tehtävään määräämää sivutoimista asiantuntijajäsentä.

Vakuutusosoikeuden päätös

Vakuutusosoikeus antaa asiassa kirjallisen päätöksen, joka toimitetaan asianosaisille tai heidän mahdollisille asiamiehilleen. Vakuutusosoikeuden päätöksen sisällöstä ei anneta tietoa ennen päätösasiakirjojen postittamista. Päätöisasiakirjat postitetaan yleensä kuukauden kuluessa asian ratkaisemisesta.

Käsittelyaikaan vaikuttavia tekijöitä

Asiat käsitellään vakuutusosoikeudessa pääsääntöisesti niiden saapumisjärjestyksessä. Asian monimutkaisuus, oikeudenkäyntiaineiston laajuus tai runsas lisäselvityksen toimittaminen saattaa kuitenkin johtaa käsittelyajan pidentymiseen.

Suullinen käsittely

Oikeudenkäynti vakuutusosoikeudessa on pääsääntöisesti kirjallista. Vakuutusosoikeus voi kuitenkin toimittaa suullisen käsittelyn joko muutoksenhakijan pyynnöstä tai asian selvittämiseksi myös omasta aloitteestaan. Suullisessa käsittelyssä voidaan kuulla muutoksenhakijaa, vastapuolena olevaa yhtiötä tai laitosta, todistajia ja asiantuntijoita sekä vastaanottaa muuta selvitystä. Vakuutusosoikeuden lääkärijäsen ei suorita muutoksenhakijalle lääkärintarkastusta suullisen käsittelyn yhteydessä eikä missään muussakaan tilanteessa.

Lisäselvityksen toimittaminen ja tiedoksiantaminen

Vakuutusosoikeudessa käsiteltävään asiaan on mahdollista toimittaa uutta selvitystä muutoksenhakukirjelmän liitteenä ja myöhemminkin. On suositeltavaa, että lisäselvitys toimitetaan mahdollisimman pian asian vireille tulon jälkeen tai että sen toimittamisesta ainakin ilmoitetaan. Vakuutusosoikeus voi hankkia lisäselvitystä myös omasta aloitteestaan. Lisäselvitystä voidaan pyytää asianosaisilta tai esimerkiksi muilta viranomaisilta. Asian ratkaisemisen jälkeen saaputta lisäselvitystä ei oteta huomioon ja selvitys palautetaan sen lähettäjälle. Vakuutusosoikeudelle toimitetusta lisäselvityksestä ilmoitetaan kirjallisesti asianosaisille. Heille varataan tilaisuus tutustua lisäselvitykseen ja antaa sen johdosta kirjallinen selityksensä.